

Finansiering och stöd
Johanna Stenström
johanna.stenstrom@regionjh.se

Regionala utvecklingsnämnden
RUN/494/2025
2025-11-05

Medfinansiering till projekt Textilkompassen – Veien till hållbar textilproduktion

Ärendebeskrivning

IUC Jämtland Härjedalen AB inkom den 15 september 2025 med en ansökan om 3 600 095 kronor i medfinansiering till projektet Textilkompassen – Veien till hållbar textilproduktion. Samverkanspart är Mittuniversitetet. Projekttiden är 12 januari 2026 till 12 januari 2029. IUC söker även 6 685 892 kronor i medfinansiering från Interreg Sverige Norge.

En reviderad ansökan och budget är bilagt ansökan.
Projektet har sökt förskott om 400 000 kronor.

Under 2024-2025 drev IUC en förstudie, också vid namn Textilkompassen (RUN/202/2024). I genomförandet av förstudien signalerade företag i länet ett behov av bättre underlag för att utveckla produkter, tjänster och upphandlingar i linje med regionens mål om cirkulär ekonomi och grön industriomställning. En viktig lärdom var att nuvarande verktyg och databaser nästan uteslutande fokuserar på produktionsledet, medan de tidiga stegen i värdekedjan, från frö/jord till fiber, i stort sett är osynliga.

Genom detta nya projekt ska IUC göra en förskjutning i analysen: värdekedjan tidigareläggs för att inkludera just detta skede, där resursuttag sker och ekosystem påverkas. En särskilt resursintensiv sektor är textilindustrin.

Inom ramen för detta projekt ska IUC och Mittuniversitetet bygga en databas som synliggör hur textila materialval påverkar jordhälsa, markanvändning, biologisk mångfald och cirkularitet - från frö/jord till fiber och vidare till återvinning. Under projekttiden samlas och struktureras kunskap från etablerade källor och regionala aktörer. Målet är att ge små och medelstora företag och offentlig sektor i länet bättre underlag för inköp, produktutveckling och policy. Aktiviteterna omfattar omvärlds- och policyanalys, framtagande av indikatorer för textilens påverkan, kartläggning av fiberflöden, datamodellering samt målgruppsnära dialog och tester. Projektet vänder sig till aktörer som använder, utvecklar eller fattar beslut om textila materialval, produktion och inköp inom både privat och offentlig sektor. Samverkan kommer att ske med bland annat det pågående Åre kommuns Interreg-projektet TRÅD samt Region Jämtland Härjedalens projekt Hållbara inköpsprocesser (RUN/145/2025).

Databasen byggs som öppen, icke-kommersiell och utformas för att på sikt kunna förvaltas av en neutral aktör. Denna aktör är inte ännu identifierad, under projektets sista år kommer en förvaltningsplan tas fram. Databasen utvecklas och testas i länet med utgångspunkt i regionala exempel och aktörer, men bygger på globala samband mellan markanvändning, biodiversitet och textilproduktion. Regionen fungerar som en viktig test- och utvecklingsmiljö, medan resultatet får bred tillämpning och relevans nationellt, nordiskt och internationellt.

Kortsiktigt mål med projektet är att länets företag får ett försprång i att ställa om textilsektorn mot mer cirkulära och resurseffektiva flöden, i linje med den profil som redan finns inom natur och friluftsliv. Genom tidig tillgång till kunskap, policyöversikter och praktiska verktyg kan de successivt anpassa sina arbetssätt, produktval och affärsmodeller och stå bättre rustade för att möta nya krav på transparens och hållbarhet. Långsiktigt syftar projektet till att åstadkomma förändringar genom påverkan av normer och beteenden i hur företag, upphandlare och samhällsaktörer förstår och agerar kring textila resursuttag. Detta leder till ökad resiliens, cirkularitet och konkurrenskraft för regionens näringsliv.

Legala förutsättningar för stöd

Projektstöd får beviljas enligt förordning (2003:596) om bidrag för projektverksamhet inom den regionala utvecklingspolitiken. Bidrag som utgör statligt stöd enligt artikel 107.1 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt får inte lämnas med stöd i förordning (2003:596) om bidrag för projektverksamhet inom den regionala utvecklingspolitiken. Med stöd i förordning SFS 2003:596 får således aktiviteter som riktar sig direkt till företag endast vara av ringa och allmänfrämjande karaktär.

Projektstöd får inte finansiera åtgärder som omfattas av stöd enligt någon av de förordningar som styr företagsstöden. Projektets insatser ska vara vidare avgränsade från den ordinarie verksamheten i fråga om tid, ekonomi och arbetsinsats. Bidraget får inte utgöra driftstöd.

Region Jämtland Härjedalen får i egenskap av beslutsfattare, om det finns särskilda skäl och efter prövning av projektets ekonomiska bärkraft, besluta om förskottsutbetalning av stödet. Förskott får lämnas med högst hälften av det beviljade stödet, dock högst 400 000 kronor.

Projektverksamheten ska bidra till att uppnå målet för den regionala utvecklingspolitiken och den nationella strategin för hållbar regional utveckling i hela landet 2021–2030 är styrande för vad medlen får användas till. Av projekten ska det särskilt framgå hur projektet bidrar till en hållbar utveckling utifrån hållbarhetsaspekterna.

Beslutsmotivering

Legal

Projektet innehåller inga åtgärder som kräver tillämpning av statsstödsregelverket. Projektet avgränsat mot den ordinarie verksamheten i fråga om tid, ekonomi och arbetsinsats och utgör inte driftstöd.

Ekonomisk

Projektet är ekonomiskt avgränsat från ordinarie verksamhet och en genomgång av projektets kostnadseffektivitet har gjorts i beredningen av ansökan.

Förskott kan beviljas utifrån att IUC Jämtland Härjedalen är en mindre organisation med begränsade ekonomiska resurser.

Strategisk

Projektet bedöms bidra till delar i genomförandet av den nationella strategin för hållbar regional utveckling i hela landet 2021–2030 och det relaterar till RUS 2050:s prioriteringar om hållbar utveckling inom planetens gränser och grön industriomställning, men den direkta nyttan för Jämtland Härjedalens små och medelstora företag framstår som mindre tydlig. Projektet adresserar flera teman inom Region JH:s områden för smart

specialisering och bedöms ha potential att bidra till både bredd och spets gällande cirkulära flöden och grön industriomställning.

Projektet har tydliga ambitioner att bidra till ökad kunskap och transparens kring textilens resursanvändning och miljöpåverkan och det överensstämmer med mål inom Agenda 2030. Det är dock oklart i vilken grad de planerade projektresultaten kommer att få konkret användning i regionens näringsliv under och efter projektperioden. Det finns också en osäkerhet kring hur den långsiktiga förvaltningen av den i projektet planerade framtagningen av databasen ska finansieras och organiseras efter projektets slut.

Sammanfattande bedömning av ansökan

Utifrån ovan sammanvägda bedömning föreslår vi bifall på ansökan.

Uppföljning, utvärdering och rapportering

Projektet ska redovisa följande nationell indikator:

- Antal framtagna kunskapsunderlag, strategier och program, mål: 1st
En databas inklusive indikatorram och fiberflöden.

Utöver det kommer projektet att generera en omvärlds & policyanalys, ett beslutsunderlag för företag resp upphandlare, två-fyra guider, fyra-sex checklistor samt två-tre informationsfilmer.

Stödmottagaren ska vid rapportering i samband med ansökan om utbetalning rapportera utfall på uppföljningsindikatorn samt delge övrig information som är relevant för uppföljning och utvärdering av projektet. Stödmottagaren ska slutrapportera senast 2029-02-28.

Regiondirektörens förslag

1. Region Jämtland Härjedalen beviljar medfinansiering till projektet Textilkompassen – Veien till hållbar textilproduktion med 35 procent av redovisade och godkända kostnader, dock max 3 600 095 kronor.
2. Förskott betalas ut med 400 000 kronor.
3. Projektstödet finansieras med medel från anslag 1:1 Regionala utvecklingsåtgärder.
4. Beslutet gäller under förutsättning att övrig finansiering ordnas enligt ansökan.
5. Region Jämtland Härjedalens Allmänna villkor för stöd till projekt (RUN/640/2017) gäller för projektet.

I tjänsten

Sara Lewerentz
Regiondirektör

Lena Persson
Områdeschef Hållbar tillväxt

Utdrag till

IUC Jämtland Härjedalen AB